

Estudiar a Catalunya

CATALUNYA

Situada al nord-est de la península Ibèrica, Catalunya té una superfície aproximada de 32.000 km² i una població de més de set milions d'habitants.

Políticament, Catalunya es configura com a comunitat autònoma dins l'Estat espanyol, amb capital a Barcelona i una institució de govern pròpia, la Generalitat de Catalunya, així com un idioma propi, el català, cooficial amb l'espanyol. Com a llengües oficials, ambdues poden ser emprades indistintament en totes les activitats públiques i privades. En general, els ciutadans de Catalunya són bilingües.

A l'ombra dels Pirineus i banyada per la Mediterrània, Catalunya porta l'empremta deixada pel pas de diferents cultures, un patrimoni històric reconegut per la UNESCO —com ara el Parc Güell, el Palau de la Música Catalana, la Sagrada Família, el monestir de Poblet, les esglésies romàniques de la vall de Boí i el conjunt arqueològic de Tarraco— i una geografia que permet passar del mar a l'alta muntanya en poc menys d'una hora. Una varietat paisatgística, cultural i artística marcada per la llum del sol, que caracteritza la vida i els costums dels catalans.

TRADICIÓ UNIVERSITÀRIA I DE RECERCA

El sistema universitari català avui dia compta amb 12 universitats: 7 de públiques, 4 de privades i 1 de caràcter virtual, amb més de 225.000 estudiants i una àmplia oferta universitària, que es complementa amb tot un seguit de serveis universitaris com biblioteques, laboratoris docents, serveis d'idiomes, instal·lacions esportives i serveis d'acollida, així com borses de treball.

Els orígens del sistema universitari de Catalunya es remunten a l'any 1300, en què es fundà l'Estudi General de Lleida, els estatuts del qual s'inspiren en els de la universitat de Bolonya. Un segle més tard, el 1401, es creen a Barcelona els Estudis de Medicina. Entre el 1539 i el 1620, s'instauen estudis generals o universitats a les ciutats de Barcelona, Girona, Tarragona, Tortosa, Vic i Solsona que, juntament amb el de Lleida, van funcionar fins al 1714, quan el rei Felip V va suprimir les institucions catalanes i va fundar a la ciutat de Cervera una única universitat per a tot Catalunya.

La Universitat de Barcelona va ser restablerta el 1837 com a única universitat a Catalunya i a les Illes Balears, fins a la creació, el 1968, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els ensenyaments tècnics van sorgir de la iniciativa de la burgesia comercial i industrial catalana, que va crear escoles de caràcter tècnic a partir del darrer terç del segle XVIII, assumides inicialment per la Universitat de Barcelona. Posteriorment, el 1971, els estudis de caràcter tècnic es van segregar d'aquesta universitat per formar la Universitat Politècnica de Barcelona, que el 1984 va adquirir el nom actual d'Universitat Politècnica de Catalunya.

El Govern de Catalunya va assumir competències en matèria d'universitats l'any 1985

i entre el 1990 i el 1991 el Parlament de Catalunya creà la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat de Lleida, la Universitat de Girona i la Universitat Rovira i Virgili. El 1995 es fundà una universitat virtual, la Universitat Oberta de Catalunya.

El Parlament de Catalunya també ha reconegut universitats privades: la Universitat Ramon Llull, el 1991; la Universitat de Vic i la Universitat Internacional de Catalunya, el 1997, i la Universitat Abat Oliba CEU, el 2003.

Per al curs 2010-2011, les universitats catalanes oferiran 451 titulacions de grau i 587 màsters adaptats a l'espai europeu d'educació superior (EEES). La programació universitària s'elabora d'acord amb els criteris següents: el grau de demanda dels diferents estudis i les necessitats de la societat en educació superior universitària; l'equilibri territorial, en un marc d'eficiència en la utilització dels mitjans i dels recursos humans del sistema universitari de Catalunya, i els costos econòmics i llur finançament; així com l'especialització i la diversificació universitària en un context de cooperació interuniversitària.

A Catalunya hi ha una entitat pública reconeguda internacionalment per la European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU

Catalunya), que té com a objectiu garantir la qualitat de l'educació superior en aquest territori i la satisfacció dels estàndards europeus de qualitat.

Totes aquestes universitats, juntament amb centres de recerca, hospitals i els seus instituts, organismes públics d'investigació, centres i parcs tecnològics i departaments d'R+D+I de les empreses formen el sistema català de ciència i tecnologia. En general, els indicadors relatius a la recerca científica produïda a Catalunya mostren unes magnituds mitjanes superiors a la mitjana espanyola, però inferiors a la mitjana comunitària.

La despesa catalana en R+D continua creixent, i segons les últimes dades publicades per l'INE, l'any 2008 va arribar als 3.286 milions d'euros. A Catalunya, el personal dedicat a la recerca, sumant personal investigador i personal de suport, s'ha incrementat sense interrupció fins a superar, l'any 2008, les 46.520 persones. L'any 2008 hi havia 26.398 persones que es dediquen estrictament a fer recerca en equivalència a jornada completa. D'altra banda, el nombre de grups de recerca consolidats ja s'acosta al mig miler.

D'acord amb l'objectiu de la UE de destinar el 3 % del PIB a la recerca l'any 2010 i d'incrementar el nombre d'investigadors i investigadores en 750.000, a Catalunya s'ha definit una carrera investigadora que passa per quatre etapes: la formació predoctoral, la postdoctoral, la preconsolidació i la consolidació o estabilització d'investigadors i investigadores. A més, facilita la mobilitat del personal investigador entre països i entre l'àmbit acadèmic i el sector empresarial.

L'R+D a Catalunya és finançada pels diversos organismes del sector públic, fonamentalment l'Administració autonòmica, la Unió Europea, l'Administració de l'Estat i els ens locals, que aporten, aproximadament, un terç dels recursos totals invertits en R+D, i pel sector privat, que finança, aproximadament, gairebé dos terços de la despesa total, segons les dades de l'INE. En aquest sentit, la clara tendència a la participació creixent de les empreses sembla que equipara el sistema català de ciència i tecnologia amb les pautes observades en els altres països europeus.

En aquest àmbit cal destacar la signatura, l'octubre del 2008, del Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació (PNRI), full de ruta en matèria de recerca i innovació per als propers 15 anys.

El Govern, mitjançant aquest pacte, vol fer de Catalunya un pol internacional de primer nivell en recerca i innovació i un país capdavanter, mitjançant el canvi de model socioeconòmic actual per un altre basat en la recerca, la innovació i l'educació.

Pel que fa a accions en el marc estatal, el Ministeri d'Educació i el de Ciència i Innovació de l'Estat van convocar el 2009 la concessió de subvencions públiques per a la implantació del Programa campus d'excel·lència internacional en el sistema universitari espanyol, un dels principals eixos per a la modernització de les universitats de l'Estratègia Universitat 2015 que el Ministeri d'Educació ha posat en marxa. La convocatòria, que finança 53 milions d'euros en subvencions i 150 milions d'euros en préstecs concedits a comunitats autònomes, pretén situar les universitats estatals entre les millors d'Europa i donar suport a la promoció i consolidació de les seves fortaleses. L'objectiu és crear campus sostenibles i saludables, atraure els millors estudiants i investigadors, i ubicar instal·lacions científiques i empreses d'alt valor afegit al voltant dels campus universitaris. El mes de novembre, cinc projectes van obtenir la qualificació de Campus d'Excel·lència Internacional «CEI 2009», un dels quals va ser presentat per la Universitat Autònoma de Barcelona i un altre per la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya, conjuntament. A més, dels 9 projectes que van rebre la qualificació de Projecte Prometedor CEI, tres corresponien a universitats catalanes —Universitat Rovira i Virgili, Universitat Ramon Llull i Universitat Pompeu Fabra.

En el marc de la UE, cal destacar el Consell Europeu de Recerca, creat el 2007 amb l'objectiu d'estimular l'excel·lència científica donant suport als investigadors. Les seves activitats s'emmarquen en el Programa IDEES del 7è Programa marc d'R+D de la UE, amb un pressupost de 7.500 milions d'euros per al període 2007-2013. La primera convocatòria d'ajuts va anar destinada a joves investigadors, mitjançant les *starting grants*. El setembre del 2009 es va resoldre la segona convocatòria, que finança un total de 238 projectes a tota la UE, 18 dels quals a l'Estat espanyol. D'aquests darrers, 10 corresponen a personal investigador que treballa en universitats i centres de recerca de Catalunya. L'ajut, dotat amb una mitjana d'1,4 milions d'euros per projecte, té l'objectiu d'impulsar projectes de recerca desenvolupats per personal investigador de fins a 40 anys en l'àmbit de la UE. Resultats igualment destacables s'han obtingut a les *advanced grants*.

UB UNIVERSITAT DE BARCELONA

La Universitat de Barcelona (UB) és la universitat pública més gran de Catalunya. Amb una àmplia oferta formativa, figura entre les 200 millors universitats d'Europa. Urbana, oberta i cosmopolita, la UB té diversos campus, repartits per la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana: el Campus d'Humanitats, el Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge, el Campus de la Diagonal Portal del Coneixement, el Campus de Medicina — Clínic August Pi i Sunyer, el Campus de Mundet — Universitat de Barcelona i el Campus de l'Alimentació de Torribera.

Des que es va fundar el 1450, la UB ha dut a terme una intensa activitat acadèmica i científica. Com a part integrant de la societat catalana, ha evolucionat paral·lelament als canvis i als esdeveniments històrics. Després de la Guerra de Successió el 1717, el rei Felip V clausurà la universitat, que passà a integrar-se a la nova Universitat de Cervera i fou restaurada el 1842. L'any 1933 el Govern de la República aprovà la concessió de l'Estatut d'Autonomia de la Universitat de Barcelona, que va significar la catalanització i la modernització d'aquesta universitat pel que fa a la concepció del servei educatiu i científic. La UB constitueix, avui, un referent de la recerca i l'educació superior. En els seus centres s'imparteix l'oferta formativa més extensa de Catalunya, i més de vuitanta mil estudiants cursen estudis en les seves aules o a través de mitjans no presencials.

Programes

El curs 2009-2010 s'han posat en marxa a la UB quaranta-nou titulacions de grau, cent trenta màsters oficials i trenta docto-

rats adaptats a l'espai europeu d'educació superior. Aquesta oferta formativa prova el caràcter comprensiu de la UB i s'imparteix en dinou centres: Belles Arts, Biblioteconomia i Documentació, Biologia, Dret, Economia i Empresa, Farmàcia, Filosofia, Filologia, Física, Formació del Professorat, Geografia i Història, Geologia, Infermeria, Matemàtiques, Medicina, Odontologia, Pedagogia, Psicologia i Química.

Recerca

La UB és el principal centre de recerca universitari de l'Estat i un dels més importants d'Europa, tant pel nombre de programes de recerca com per l'excel·lència assolida en aquest àmbit. És l'única universitat de l'Estat que figura entre les 200 millors universitats d'arreu del món i les 100 millors de l'àmbit europeu, segons l'Academic Ranking of World Universities 2009. Pel seu potencial, assumeix una bona part de la responsabilitat del progrés científic, tecnològic, intel·lectual i cultural de Catalunya, i els seus investigadors són citats en les publicacions científiques internacionals

Universitat de Barcelona
www.ub.edu

Oficina de Mobilitat i Programes Internacionals
Pavelló Rosa (recinte de la Maternitat)
Trav. de les Corts, 131-159
08028 Barcelona

A/e: relacions.internacionals@ub.edu
Tel.: +34 93 403 53 80

més prestigioses. Per volum de publicacions, la UB és la segona institució estatal després del CSIC, segons el *Third European Report on Science & Technology Indicators*.

La UB està formada per 109 departaments i més de 5.000 investigadors, tècnics i becaris, la majoria vinculats als grups consolidats, 10 grups singulars i 13 grups emergents reconeguts per la Generalitat de Catalunya. L'any 2004 es van aconseguir 169 projectes en convocatòries estatals, 48 projectes europeus i més de 500 projectes de recerca i convenis de col·laboració amb empreses, amb uns ingressos globals de 40 milions d'euros.

Per sobre dels grups de recerca, la UB s'organitza en centres i instituts d'investigació i participa en centres de referència i xarxes nacionals i internacionals. També acull tres grans fundacions de recerca: el Parc Científic de Barcelona —seu de l'Institut de Recerca Biomèdica—, l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer i l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge.

Recentment, el projecte Barcelona Knowledge Campus (BKC), presentat per la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya, ha estat reconegut com el millor Campus d'Excel·lència Internacional, per una comissió internacional liderada pel Ministeri d'Educació de l'Estat espanyol. El BKC serà un referent internacional en docència, investigació, transferència de coneixement, innovació i formació al llarg de la vida. Així mateix, esdevindrà un focus de vida universitària integrada en el territori i un actor principal en l'impuls de l'activitat social, econòmica i empresarial d'Espanya i de l'Europa meridional, per la seva condició d'eix principal de desenvolupament científic i tecnològic. Les seves actuacions es desenvoluparan mitjançant la suma de capacitats i la complementarietat d'ambdues universitats, de les entitats d'investigació i innovació vinculades i dels agents socials i de l'administració adherits a la proposta.

LA UB EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

50.675

NOMBRE DE PAS

2.294

NOMBRE DE PDI

4.518

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

569

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

244

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

18

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

UAB UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) va ser fundada l'any 1968 i és, avui dia, una institució acadèmica jove i dinàmica, amb vocació internacional, considerada com un dels millors centres d'educació d'Espanya i de la UE, tant per la qualitat de la seva docència com per l'excel·lència de la recerca.

Els seus centres es reparteixen en tres campus. El principal, situat a Bellaterra, al municipi de Cerdanyola del Vallès, és la seu de la majoria de facultats, departaments, instituts i serveis, i també d'un important clúster científic i tecnològic. Envoltat d'espais verds, disposa d'una infraestructura focalitzada en la vida universitària. A més, la UAB disposa del Campus de Sabadell, centrat en la tecnologia i l'empresa, i el Campus de Ciències de la Salut de Barcelona, situat a l'Hospital de Sant Pau.

La UAB ofereix una docència de qualitat, flexible i adaptada a les demandes de la societat, en àmbits tan diversos com les humanitats, les ciències socials, les ciències de la salut i de la vida, les ciències experimentals, o les enginyeries. A més, un dels trets que defineixen la UAB és l'aposta decidida per potenciar la relació entre la formació acadèmica i l'activitat de recerca.

L'estratègia d'internacionalització de la UAB per obrir-se al món i ampliar les seves xarxes internacionals s'ha vist reforçada amb la inauguració de les oficines de la UAB a Xangai i a Seül, que facilitaran l'intercanvi d'estudiants i de personal investigador amb les universitats de la Xina i de Corea.

Programes

La UAB ha anat implantant progressivament estudis de grau i de màster totalment adaptats a l'espai europeu d'educació superior. Aquests títols oficials ofereixen una formació acadèmica i professional que capacita els estudiants per incorporar-se al món laboral i els facilita la mobilitat en l'àmbit europeu. El curs acadèmic 2009-2010, la UAB ofereix 47 graus i 120 màsters adaptats a l'espai europeu d'educació superior.

Recerca

Connectada amb el seu entorn territorial, la UAB ofereix una qualitat acadèmica contrastada i disposa d'un entorn científic amb 30 centres i instituts d'investigació de prestigi reconegut, de grans instal·lacions com el sincrotró ALBA i d'un teixit empresarial d'alt contingut tecnològic que configura el Parc Tecnològic del Vallès i les grans empreses de l'arc de la B-30 (que apareix en diversos informes com el més dinàmic de Catalunya). Tot això, juntament amb les infraestructures de comunicacions existents, fan d'aquest entorn privilegiat el pol d'R+D+I més important del sud d'Europa.

El Campus de Bellaterra és també la seu del Parc de Recerca UAB, una associació es-

Universitat Autònoma de Barcelona

www.uab.cat

International Welcome Point
Campus UAB
Edifici R, plaça Cívica
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

A/e: international.welcome.point@uab.cat
Tel.: +34 93 581 22 10

tràtica entre la UAB, el CSIC i l'IRTA per impulsar la transferència de tecnologia i coneixement. El Parc inclou, a més dels departaments i grups de recerca de la UAB, instituts i centres de recerca, instituts hospitalaris, vivers d'empreses, unitats d'R+D empresarials i serveis científicotècnics ubicats al campus.

El novembre del 2009, la UAB va ser una de les cinc universitats de l'Estat espanyol que va obtenir el reconeixement de Campus d'Excel·lència Internacional, emmarcat dins de l'Estratègia Universitat 2015, que té l'objectiu de promoure l'agregació d'institucions que elaborin un projecte estratègic comú amb la finalitat de crear un entorn acadèmic, científic,

emprenedor i innovador dirigit a obtenir una alta visibilitat internacional. La proposta de la Universitat Autònoma de Barcelona per optar a Campus d'Excel·lència Internacional va ser el projecte «UAB^{CEI}: Aposta pel coneixement i la innovació». Es tracta d'un pla estratègic que pretén dinamitzar el procés d'agregació col·laborativa del potent entorn d'R+D+I de la UAB, amb la finalitat de situar-la entre les millors universitats europees.

Aquest projecte defineix dues grans actuacions estratègiques. D'una banda, el «Barcelona Nanotechnology Cluster-Bellaterra», centrat en el camp dels materials i la nanotecnologia, del qual formen part la UAB, centres d'investigació i empreses situades en el Parc de Recerca UAB, i que se sustenta en la presència d'una instal·lació singular com el sincrotró ALBA. D'altra banda, el camp de la biotecnologia i la biomedicina, basat tant en els centres d'investigació bàsica en el Campus UAB com en els situats en els hospitals universitaris vinculats a la UAB. A més, també s'ha d'esmentar l'actuació singular centrada en el complex històric de l'Hospital de Sant Pau, transformat en la «Nova Ciutat Hospitalària de Cooperació Internacional i Innovació Social».

LA UAB EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

31.274

NOMBRE DE PAS

1.769

NOMBRE DE PDI

3.345

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

400

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

171

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

16

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

UPC UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA – BARCELONATECH

La Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) – BarcelonaTech és una institució pública de recerca i d'educació superior especialitzada en els àmbits de l'arquitectura, les ciències i l'enginyeria. Els seus centres, distribuïts en deu campus en diferents ciutats de la província de Barcelona, fan de la UPC un punt de referència, tant en recerca bàsica i aplicada com en formació de professionals i investigadors en els àmbits dels coneixements que li són propis.

És també una universitat compromesa amb el seu entorn social i amb una marcada vocació internacional. Per la seva participació activa en xarxes internacionals d'excel·lència, disposa d'una privilegiada relació i col·laboració amb institucions i entitats científiques i educatives de prestigi d'arreu del món. Amb més d'un 60 % d'estudiants de doctorat de procedència internacional, és la universitat tecnològica d'Espanya amb més estudiants internacionals.

La UPC imparteix estudis d'alta qualitat per donar resposta a les necessitats formatives dels sectors productius tradicionals i dels emergents. Als seus laboratoris i aules es desenvolupa una activitat intensa en recerca i excel·lent en docència. Els resultats obtinguts són altament reconeguts, especialment pel que fa a transferència de tecnologia i de coneixement a les empreses i la societat, en general, i la situen com la universitat tecnològica d'Espanya líder en ingressos per recerca, capdavantera en nombre de projectes liderats en àrees estratègiques del 7è Programa marc de la Unió Europea.

Programes

La UPC al curs 2004-2005 ja va ser una de les universitats que es va incorporar al pla pilot d'adaptació de titulacions de grau i de màster universitari a l'EEES. En el curs 2010-2011, amb la totalitat d'estudis de nou accés adaptats a la nova estructura, oferirà 61 programes de grau, 58 de màster —dels quals, 20 impartits íntegrament en anglès— i 47 programes de doctorat.

És una de les institucions europees amb més programes Erasmus Mundus aprovats, amb 10 màsters i la participació en 2 programes Erasmus Mundus de doctorat.

Recerca

L'activitat de recerca, tant bàsica com aplicada, que es duu a terme a la UPC, situa aquesta universitat en el vèrtex de la innovació, de la investigació i del desenvolupament tecnològic. Els projectes que es desenvolupen la converteixen en un referent mundial en molts àmbits científics.

Aquesta activitat s'estructura al voltant de més de 170 grups de recerca, 16 centres

Universitat Politècnica de Catalunya – BarcelonaTech

www.barcelonatech.upc.edu

International Affairs
C. Jordi Girona, 29 (Nexus II)
08034 Barcelona

A/e: area.relacions.internacionals@upc.edu
Tel.: +34 93 413 75 57

específics de recerca amb projecció externa pròpia, que tenen com a funció principal l'atenció a la demanda d'entitats públiques o privades externes en uns camps específics de recerca, 17 centres de la Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica (Xarxa IT), formada per proveïdors tecnològics públics i privats amb excel·lència en R+D aplicada i qualitat de serveis acreditada, i 18 centres vinculats de renom, com ara el Barcelona Super Computing Center – Centro Nacional de Supercomputació (MareNostrum), el Centre Internacional de Mètodes Numèrics en Enginyeria (CIMNE), el Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya (CTTC), l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), l'Institut de Robòtica i Informàtica Industrial (IRI), entre d'altres. També es fa recerca en 24 laboratoris, dos serveis i altres centres. Hi ha cinc instituts dedicats a la recerca científica i tècnica en un àmbit de coneixement determinat; són l'Institut d'Investigació Tèxtil i Cooperació Industrial de Terrassa (INTEXTER), l'Institut d'Organització i Control de Sistemes Industrials (IOC), l'Institut de Tècniques Energètiques (INTE), l'Institut Universitari de Recerca en Ciència i Tecnologies de la Sostenibilitat (ISUPC) i l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO).

El projecte Barcelona Knowledge Campus (BKC), presentat juntament amb la Universitat de Barcelona, ha estat reconegut el 2009 com el millor Campus d'Excel·lència Internacional, per una comissió internacional liderada pel Ministeri d'Educació de l'Estat espanyol. El BKC serà un referent internacional en docència, investigació, transferència de coneixement, innovació i formació al llarg de la

vida, així com un actor principal en l'impuls de l'activitat social, econòmica i empresarial d'Espanya i de l'Europa meridional. L'aliança de la UPC i la UB, concretament, estableix un marc de col·laboració estratègic, que permetrà transformar el territori mitjançant un model social integral basat en la innovació i el desenvolupament sostenible. El conjunt de disciplines científiques i acadèmiques que reuneix el campus engloba un ampli ventall que inclou des de l'Arquitectura i les Belles Arts fins a la Biotecnologia i la Farmàcia, passant per l'Enginyeria Industrial i Civil, les Ciències de la Computació, les Telecomunicacions, les Ciències Experimentals, a més de les Ciències Juridicosocials.

Recentment, també la UPC i ESADE han guanyat el màxim projecte europeu d'innovació en energies renovables atorgat per l'European Institute of Innovation and Technology amb la proposta Innoenergy. Aquest projecte, en què participen més de 35 entitats europees (universitats, centres de recerca i empreses), té com a objectiu per als primers quatre anys del projecte formar més de 1.500 estudiants en programes específics internacionals que formaran líders tecnològics amb una extensa cultura emprenedora, crear més de 60 noves patents i llançar més de 50 noves empreses (*start-up*). Es preveu poder introduir al mercat uns 90 nous productes els primers quatre anys de funcionament. El projecte s'allargarà fins al 2017.

LA UPC EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

27.687

NOMBRE DE PAS

1.584

NOMBRE DE PDI

2.585

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

381

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

113

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

17

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

UPF UNIVERSITAT POMPEU FABRA

La Universitat Pompeu Fabra (UPF), que celebra el vintè aniversari el curs acadèmic 2009-2010, és una de les institucions universitàries més joves del país i, en aquest temps, ja s'ha sabut situar dins el sistema universitari català com un centre de referència tant en docència com en recerca. Els propers anys, la UPF pretén consolidar aquest model propi que, basant-se en la proximitat amb l'estudiant, la qualitat docent i una recerca amb gran projecció internacional, permet que la universitat s'estigui configurant com un pol de creació i de transmissió del coneixement i, per tant, d'atracció de talent al sud d'Europa.

La UPF estructura els seus estudis entorn de tres campus i tres àmbits de coneixement: les ciències socials i humanes (Campus de la Ciutadella); les ciències i tecnologies de la informació i la comunicació (Campus de la Comunicació – Poblenou), i les ciències biomèdiques (Campus del Mar).

La universitat ofereix aquests ensenyaments a través de set facultats (Humanitats, Ciències de la Salut i de la Vida, Ciències Econòmiques i Empresariales, Ciències Polítiques i Socials, Comunicació, Dret, Traducció i Interpretació); una Escola Superior Politècnica; vuit departaments (Economia i Empresa, Dret, Ciències Polítiques i Socials, Humanitats, Ciències Experimentals i de la Salut, Tecnologies de la Informació i les Comunicacions, Comunicació, Traducció, Ciències del Llenguatge), i quatre instituts universitaris de recerca (Institut Universitari de Cultura, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives, Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Institut Universitari de l'Audiovisual). També compta amb quatre

centres adscrits (Escola Superior de Comerç Internacional, Elisava Escola Superior de Disseny, Escola Universitària d'Estudis Empresarials del Maresme i Escola Universitària d'Infermeria del Mar), dues plataformes interuniversitàries de postgrau (Institut Barcelona d'Estudis Internacionals i Barcelona Graduate School of Economics), i un institut d'educació contínua propi (IDEC) que complementen la seva oferta formativa.

Programes

La UPF ha entès des del primer moment el nou espai europeu com una gran oportunitat per reformar la seva oferta educativa i des del curs 2009-2010 ja disposa de totes les titulacions adaptades a l'EEES. Actualment ofereix 25 titulacions de grau, 37 màsters oficials i 9 programes de doctorat.

Universitat Pompeu Fabra

www.upf.edu

Servei de Relacions Internacionals
Edifici Rectorat
Pl. de la Mercè, 10-12
08002 Barcelona

A/e: uri@upf.edu
Tel.: +34 93 542 20 60

Recerca

La voluntat de la UPF per potenciar i dotar de més visibilitat internacional la seva recerca ha comportat la creació de tres parcs científics en els tres àmbits de coneixement que li són propis: les ciències socials i humanes (Parc de Recerca en Ciències Socials i Humanes); les ciències biomèdiques (Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, PRBB) i les ciències i tecnologies de la informació i les comunicacions (Parc de Recerca Barcelona Media, PBM).

La universitat articula aquesta recerca d'alt nivell a través dels vuit departaments i quatre instituts universitaris de recerca esmentats. Paral·lelament, i de manera progressiva, la UPF també ha participat en un conjunt d'institucions i de centres especialitzats en docència, recerca i transferència que tenen personalitat jurídica pròpia i que configuren el Grup UPF. Aquest conjunt d'institucions permet que la UPF tingui presència en àmbits de recerca altament especialitzats, sovint en col·laboració amb altres institucions i universitats, i que pu-

gui oferir al seu personal docent investigador la possibilitat de dur a terme la seva tasca de recerca en condicions i instal·lacions excel·lents. Així, en l'àmbit de la recerca i la transferència, a banda dels tres parcs científics, destaquen l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM) – Hospital del Mar; l'Institut de Biologia Evolutiva (IBE) (CSIC-UPF); el Centre de Regulació Genòmica (CRG); l'Institut d'Estudis Territorials (IET); el Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI) o la Fundació Barcelona Media (FBM).

Finalment, cal destacar que la universitat presenta uns indicadors relatius a la recerca molt importants, tant en producció científica (2.011 articles a ISI WoK entre el 2004 i el 2008) com en ingressos per projectes de recerca i transferència, que representen el 31 % del pressupost anual de la universitat. Cal destacar també que, del total dels ingressos per transferència, el 28 % procedeixen de convenis i contactes amb empreses i institucions.

LA UPF EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

9.150

NOMBRE DE PAS

691

NOMBRE DE PDI

1.076

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

85

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

46

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

10

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

URL UNIVERSITAT RAMON LLULL

La Universitat Ramon Llull (URL) fou creada l'any 1990. És una universitat privada d'inspiració humanista i cristiana sense ànim de lucre que té l'objectiu de proporcionar una formació de qualitat centrada en la persona per donar respostes concretes a les necessitats de la societat. Es distingeix pel seu model pedagògic basat en la formació integral i fonamentat en la creació de grups de treball reduïts, resolució de casos i treball personal al laboratori, que permet una estreta relació amb el professorat i una visió directa de la problemàtica de cada camp.

La URL està integrada per institucions de prestigi amb una llarga trajectòria en el camp de l'ensenyament superior i la recerca a Catalunya: l'Institut Químic de Sarrià, la Fundació Blanquerna, la Salle Enginyeria i Arquitectura, la Facultat de Filosofia de Catalunya, l'Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE), la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés, l'Observatori de l'Ebre, l'Institut Universitari de Salut Mental Vidal i Barraquer, l'Institut Borja de Bioètica i, com a centre adscrit, l'Escola Superior de Disseny (ESDi). En la seva creació hi participaren la Fundació del Cercle d'Economia i personalitats de la societat civil catalana. Avui, aquesta universitat cerca l'excel·lència dels centres que la van crear i de la comunitat universitària que acull.

Programes

L'any 2009 el projecte Aristós, presentat per la URL, va rebre la menció de Campus d'Excel·lència Internacional com a projecte prometedor.

La URL té 15 dels seus estudis amb acreditació internacional i 35 graus en el programa AUDIT. Té tots els estudis de grau, màster i doctorat adaptats a l'espai europeu d'educació superior i imparteix 15 màsters totalment en anglès.

El 2007 va rebre l'informe favorable d'avaluació per part de la European University Association, en el marc del Programa d'avaluació institucional.

L'any 2006, la URL va ser la primera universitat catalana i la segona d'Espanya a obtenir l'ECTS Label i el DS Label, que acrediten la implementació satisfactòria del sistema europeu de transferència de crèdits en tots els seus estudis oficials i la qualitat de la seva mobilitat internacional.

L'alumnat estranger és el 12 % en els graus i el 62 % en els màsters. Ofereix més de 225 pràctiques internacionals i la xarxa d'*alumni* és present en més de 100 països.

Universitat Ramon Llull

www.url.edu

Oficina de Relacions Internacionals
C. Claravall, 1-3
08022 Barcelona

A/e: vicerektorat.rrii@url.edu
Tel.: +34 93 602 22 00

Recerca

Una de les prioritats de la URL és fer recerca d'alt nivell, focalitzada en l'àrea de tecnologia (biociències, enginyeria i TIC), management (internacionalització i innovació empresarial, iniciativa emprenedora, responsabilitat social de l'empresa i gestió tecnològica) i ciències socials i humanístiques (psicologia, pedagogia, educació i treball social, dret, filosofia, comunicació, mitjans i publicitat).

Al mateix temps, la URL també impulsa les activitats de transferència de tecnologia, mitjançant el compromís amb les necessitats de l'R+D+I de les empreses i de la societat en general. En l'àmbit de la transferència de resultats de recerca, un dels segments més actius és el representat pels diferents grups de recerca pertanyents a la Xarxa d'Innovació Tecnològica de la Generalitat de Catalunya. Amb la voluntat d'enfortir l'activitat investigadora, els darrers anys s'han augmentat els fons propis destinats a R+D i s'han prioritzat els esforços dirigits a l'obtenció de fons externs públics i privats per al finançament d'aquesta activitat en cadascuna de les institucions, facultats o escoles de la URL.

Quant a infraestructures de recerca, destaquen les unitats de recerca del mateix IQS en el camp de la química i l'enginyeria, el Parc d'Innovació La Salle (PI La Salle), que ostenta la presidència de la Xarxa de Parcs Científics i Tecnològics de Catalunya (XPCAT) i ESADECreapolis, un parc de creativitat associat a XPCAT, tots sota l'oficina de transferència del coneixement de la URL per oferir la mi-

llor solució a problemes concrets innovant en procediments i tecnologies.

El PI La Salle té per missió la transferència de coneixement, tecnologia, persones i empreses. És una estructura d'intermediació dins del sistema d'innovació que actua en la cadena ciència-tecnologia-empresa-mercat mitjançant plataformes tecnològiques, lògiques i físiques. El Parc esdevé un medi innovador on grups de recerca, centres tecnològics, grups d'innovació i noves empreses troben màximes sinergies i es demostren les darreres innovacions tecnològiques.

A ESADECreapolis, empreses, estudiants i comunitat docent i científica conflueixen amb l'objectiu comú de detectar oportunitats i crear i fomentar les organitzacions que definiran el futur. Ofereix oficines d'última generació per allotjar empreses de nova creació o consolidades que queden immerses en un ambient únic d'interacció amb activitats dissenyades per potenciar la seva innovació i millorar la seva capacitat competitiva.

LA URL EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

14.609

NOMBRE DE PAS

570

NOMBRE DE PDI

1.215

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

64

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

18

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

16

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

Universitat de Lleida

UdL UNIVERSITAT DE LLEIDA

El 12 de desembre del 1991, el Parlament de Catalunya aprovà la Llei de creació de la Universitat de Lleida. L'actual model universitari és el de campus dispersos dins de la ciutat. Cadascun dels edificis forma part d'un sistema interrelacionat que constitueix una unitat orgànica funcional integrada en la trama urbana i suburbana. Cada campus intenta erigir-se en un medi universitari que faci agradable el treball, l'estudi, la investigació i el debat.

Els orígens de la Universitat de Lleida (UdL) es troben en l'antic Estudi General, creat l'1 de setembre del 1300, mitjançant el privilegi fundacional atorgat pel rei Jaume II a petició dels estaments municipals.

La universitat medieval va permetre que la ciutat es desenvolupés a partir de noves possibilitats culturals i econòmiques: l'increment del comerç i la manufactura, especialment dels oficis relacionats amb el pergamí, el paper i el llibre. La universitat convertia la ciutat en centre d'intercanvis i difusió de les idees i els avenços científics.

L'Estudi General va desaparèixer amb la fundació, a Cervera, d'un nou centre universitari que unificava i tancava alhora la resta de centres del Principat de Catalunya. Després de la creació, l'any 1841, de l'Escola Normal de Mestres, en un període d'impuls i preocupació per l'educació, encara es va haver d'esperar més d'un segle perquè es produís una reimplantació efectiva d'estudis universitaris a Lleida, tot i que dependents de les universitats de la ciutat de Barcelona.

Programes

L'adaptació de la UdL al nou marc d'estudis superiors ha estat un dels objectius primordials des que es va iniciar el procés de Bolonya per tal d'aconseguir una formació de màxima qualitat, en què es desenvolupin les competències i habilitats dels estudiants per una inserció laboral eficient i eficaç. Actualment, aquesta universitat ofereix 22 titulacions de grau i 31 màsters.

La UdL ofereix un ampli ventall formatiu de qualitat en Arts i Humanitats, Biotecnologia i Tecnologia dels Aliments, Ciències de la Salut Humana i Animal i Ciències Socials, especialment en els àmbits jurídic, econòmic i laboral, així com estudis de Turisme, Educació i Treball Social.

Recerca

La Universitat de Lleida ha apostat per un model d'universitat emprenedora, en què tant la recerca bàsica com l'aplicada representen un paper clau en el desenvolupament de la seva estratègia corporativa, orientada a les necessitats dels agents socials i a la transferència del coneixement creat amb l'objectiu

Universitat de Lleida

www.udl.cat

Oficina de Relacions Internacionals. Campus de Cappont
Centre de Cultures i Cooperació Transfronterera
C. de Jaume II, 67
25001 Lleida

A/e: ori@int.udl.cat
Tel.: +34 973 003 530 / 532 / 534

de contribuir al creixement i desenvolupament del seu entorn.

La UdL ha creat l'Anella de Recerca UdL per impulsar la visibilitat de la recerca i la transferència de coneixement que està portant a terme el seu personal docent i investigador, així com per millorar els mecanismes de suport al desenvolupament de l'activitat investigadora. Es tracta de donar més visibilitat al que s'està fent, de potenciar noves accions en l'àmbit de l'R+D+I i també de buscar nous socis per fer més i millor recerca.

Formaran part d'aquesta anella estructures ja existents participades per la UdL, com ara el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari, l'IRBLleida, el Centre UdL-IRTA i el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, així com cinc centres de recerca de nova creació: el Centre de Recerca en Computació de Ponent, de recerca bàsica i aplicada en el camp de la resolució de problemes computacionalment difícils (*problem solving*); el Centre d'Estudis Jurídics Europeus i Mediació, dedicat a l'estudi transversal dels diversos mètodes de resolució de conflictes i el seu marc jurídic a Europa; l'Institut de Recerca sobre Identitats i Societat, que ha de promoure i potenciar la recerca científica en els processos que cohesionen o desestabilitzen les societats en el temps, així com els mecanismes i sistemes de construcció d'identitat i de referents col·lectius comuns; el Centre de Recerca en Producció Animal, destinat a potenciar la recerca en un àmbit tan important a les terres de Lleida, i el Centre de Recerca en Tecnologies per a la Sostenibilitat, que aporta nous coneixements

en el camp de l'estalvi energètic i de l'aplicació a la maquinària industrial de nous automatismes que la facin més eficient i precisa.

La UdL compta amb un total de 86 grups de recerca. A més, disposa dels Serveis Científicotècnics de la Universitat de Lleida, una eina de suport integral a la recerca. Estan oberts als grups de recerca de la mateixa UdL, d'altres universitats, institucions públiques o privades i empreses que vulguin aprofitar el potencial humà i tecnològic que s'ofereix.

LA UdL EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

7.388

NOMBRE DE PAS

473

NOMBRE DE PDI

848

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

100

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

31

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

7

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

La Universitat de Girona (UdG) és una institució pública que cerca l'excel·lència en la docència i en la recerca, i que participa en el progrés i el desenvolupament de la societat, mitjançant la creació, transmissió, difusió i crítica de la ciència, la tècnica, les humanitats, les ciències socials i les arts.

Arrelada al país i a la cultura catalana, la UdG és un dels principals motors econòmics i culturals del seu entorn, amb vocació d'universalitat i d'obertura a totes les tradicions, avenços i cultures.

Hereva de l'anomenat Estudi General, creat el 1446 pel rei Alfons el Magnànim, va tenir el privilegi d'atorgar títols de gramàtica, retòrica, filosofia i teologia, dret i medicina, tot i que les classes no van començar oficialment fins al 1572. Amb la pèrdua d'identitat política de Catalunya, la Universitat va ser clausurada el 1717. Al llarg del segle XIX, l'ajuntament de la ciutat va impulsar la Universitat Lliure de Girona, que oferí estudis de Dret i Farmàcia fins al 1874. L'Escola Normal de Mestres i diferents iniciatives durant els anys seixanta del segle XX, van iniciar la reinstauració dels estudis universitaris. Es creà el Col·legi Universitari de Girona i l'Escola Politècnica Superior i, posteriorment, es recuperà l'Estudi General, que acollia estudis d'Humanitats, d'Empresarials, de Ciències i de Ciències Socials. Finalment, l'any 1991, una llei del Parlament de Catalunya va crear la nova Universitat de Girona, amb aportacions de les diverses cultures universitàries que converteixen Girona en un punt de referència multidisciplinari.

Programes

La progressiva implementació de l'EEES ha suposat per a la Universitat de Girona un procés de reflexió i de renovació de l'organització acadèmica i docent dels estudis. Actualment, la UdG està impartint 30 estudis de grau (27 en centres integrats i 3 en centres adscrits) i 33 de màster ja adaptats a l'EEES, dels quals 16 són interuniversitaris i 2 tenen la menció de màster Erasmus Mundus. Pel que fa a doctorats, se n'ofereixen 5, quatre dels quals tenen menció de qualitat.

La societat gironina ha participat activament en la definició de les noves titulacions, a fi que ofereixin la formació adequada perquè els estudiants assoleixin amb èxit les competències professionals que el món laboral demana.

Recerca

L'activitat de recerca, transferència del coneixement i innovació a la Universitat de Girona es duu a terme a través de més de 100 grups de recerca, vinculats a 22 departaments i 11 instituts de recerca. També hi tenen un paper important les càtedres, que promouen l'estudi i la recerca, i altres estructures com ara observatoris i laboratoris. El centenar de grups de recerca estan especialitzats per àmbits de coneixement: científic, tecnològic,

de salut, humanístic o de les ciències socials. D'aquests grups, 40 van ser reconeguts per la Generalitat de Catalunya en la convocatòria del 2009.

La UdG també disposa dels Serveis Tècnics de Recerca i d'una biblioteca amb diferents seus i unitats. A través de l'Oficina d'Investigació i Transferència Tecnològica i del Coneixement, la UdG gestiona els ajuts i la difusió i concreció de la recerca en la societat.

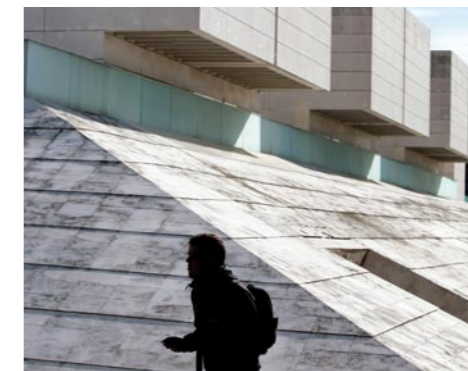
El Parc Científic i Tecnològic és on es concreta físicament una gran part d'aquesta col·laboració i transferència tecnològica. El Parc contribueix a l'atracció, la creació i el desenvolupament d'estructures de suport a la innovació i d'empreses altament innovadores, empreses derivades (*spin-off*) i noves empreses (*start-up*) basades en la tecnologia i el coneixement i les relacionades amb l'R+D —en particular les de la Universitat de Girona, promovent la transferència del coneixement que generen—. Així mateix, fomenta la interacció i relació entre aquests agents i els de l'en-

torn i promou la connexió entre aquest medi i aquests agents locals amb l'entorn global.

En el marc de les polítiques estratègiques, la UdG participa en diversos centres de recerca del programa CERCA de la Generalitat de Catalunya, entre ells l'Institut Català de Recerca de l'Aigua, l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural i l'Institut d'Investigació Biomèdica de Girona.

La Universitat de Girona promou la formació d'investigadors a través d'un pla de beques propi que complementa els plans de beques de la Generalitat de Catalunya i de l'Administració estatal. L'organització de la recerca vetlla, així mateix, per assolir la recerca d'excel·lència i la internacionalització.

L'Arc de Recerca de la UdG és l'entorn que engloba la investigació de la mateixa universitat i també la dels centres participats, en col·laboració amb el Parc Científic i Tecnològic, l'Acadèmia de les Humanitats i les Ciències Socials, els agents socials i les empreses.

LA UdG EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS MATRICULATS*

10.190

NOMBRE DE PAS

570

NOMBRE DE PDI

1.152

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

65

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA CONSOLIDATS

35

NOMBRE DE CENTRES UNIVERSITARIS

10

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ D'UNIVERSITATS I RECERCA DE CATALUNYA (UNEIX)

URV

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

La Universitat Rovira i Virgili (URV) va ser creada el 1991 pel Parlament de Catalunya a partir de centres universitaris ja existents. Es recuperava així la Universitat de Tarragona del segle XVI. Des del primer dia de funcionament ha tingut un objectiu molt definit: posar el coneixement al servei de la societat per contribuir al desenvolupament social i econòmic del seu entorn, un context que s'ha anat transformant amb el pas del temps.

Els canvis socials i culturals han obert les portes d'un nou marc i han fet d'Europa un espai d'interacció obligada per als nostres estudiants i futurs treballadors. La URV forma ciutadans sota els plantejaments d'harmonització europea, aspecte clau per obrir portes en un món laboral sense fronteres. Així, les dades confirmen la URV com a universitat de referència a Catalunya i en l'espai europeu per la qualitat de la docència, l'aposta per la formació continuada i l'excel·lència en la recerca, el desenvolupament i la innovació.

Programes

Amb la mirada posada en l'espai europeu d'educació superior, aplicant l'esperit de la declaració de Bolonya, la URV ha iniciat la implantació dels nous ensenyaments, amb l'objectiu d'aconseguir una formació de màxima qualitat, orientada a l'adquisició de coneixements i competències que garanteixin l'èxit en la incorporació al món professional. Per això s'han dissenyat ensenyaments actualitzats que introdueixen noves metodologies de docència i aprenentatge, en què l'estudiant és el centre de l'activitat acadèmica.

La URV ha considerat estratègics tots els aspectes relacionats amb la millora docent. Aquesta aposta per aconseguir l'excel·lència en els processos d'ensenyament-aprenentatge ha pres forma en el denominat Pla estratègic de docència, que té com a objectius principals implantar un model docent orientat a l'aprenentatge i centrat en l'estudiant, augmentar l'eficiència i l'eficàcia de la URV en els processos de formació dels titulats i aconseguir una URV incorporada al procés d'harmonització europea.

Tot això ho fa a través d'una oferta de prop de 50 ensenyaments, que actualment aprofiten més de 12.000 estudiants, així com de prop d'una cinquantena de màsters, en tots els àmbits del coneixement. Més de la meitat dels màsters oficials tenen caràcter interuniversitari, mentre que d'altres compten amb la col·laboració de diversos instituts de recerca, i d'altres són producte de projectes amb universitats europees.

Recerca

La Universitat treballa per potenciar totes les activitats de recerca dels seus membres i in-

Universitat Rovira i Virgili
www.urv.cat

Centro Internacional
Av. Països Catalans, 17-19
43007 Tarragona

A/e: internacional@urv.cat
Tel.: +34 977 55 82 41

cideix especialment en la qualitat i la magnitud de la seva producció científica. Per aconseguir-ho, la URV té desenvolupada tota una política d'avaluació i assignació de recursos que identifica com a base els grups de recerca.

Les activitats d'aquests grups es poden desenvolupar en el marc dels departaments, dels instituts universitaris d'investigació o d'altres centres. La funció principal dels instituts i dels centres de recerca és organitzar, desenvolupar i avaluar els programes de recerca bàsica i aplicada o de creació artística en l'àmbit de les seves competències.

Instituts de recerca

- ICAC – Institut Català d'Arqueologia Clàssica
- ICIQ – Institut Català d'Investigació Química
- IPHES – Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social
- IISPV – Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili
- IREC – Institut de Recerca en Energia de Catalunya

Centres de recerca

- CRAMC – Centre de Recerca en Avaluació i Mesura de la Conducta
- EMaS – Centre de Recerca en Enginyeria de Materials i micro/nanoSistemes
- CEDAT – Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona
- C3 – Centre en Canvi Climàtic

Centres tecnològics i d'innovació

- CiTeE – Centre d'Innovació Tecnològica en Enginyeria Electrònica
- CiTQ – Centre d'Innovació en Tecnologia Química

- DINAMIC – Centre d'Innovació en Biotecnologia Aplicada
- AMIC – Aplicacions Mediambientals i Industrials de la Catàlisi
- TecaT – Centre d'Innovació Tecnològica en Desenvolupament de Catalitzadors per a Processos Sostenibles
- METEOR – Membrane Technology and Process Engineering
- TecnaTox – Centre de Tecnologia Ambiental, Alimentària i Toxicologia
- CTNS – Centre Tecnològic de Nutrició i Salut
- CTQC – Centre Tecnològic de la Química de Catalunya

La coordinació entre aquest seguit d'estructures del coneixement ha estat la base del projecte Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud (CEICS), que ha liderat la Universitat Rovira i Virgili i que té com a objectiu contribuir al desenvolupament social, econòmic i cultural basat en el coneixement mitjançant l'agregació estratègica d'universitat, instituts d'investigació, parcs científics i centres tecnològics, juntament amb el sector productiu i assistencial. El projecte del CEICS compta amb la participació de 41 institucions i entitats i el suport de 30 empreses. El seu objectiu és atreure investigadors d'arreu i desenvolupar un entorn d'internacionalització. El CEICS ha estat avaluat com a projecte prometedor en la primera convocatòria de Campus d'Excel·lència Internacional del Ministeri d'Educació espanyol, celebrada a finals del 2009.

LA URV EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

12.015

NOMBRE DE PAS

688

NOMBRE DE PDI

1.503

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

76

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

42

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

12

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

UOC UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA

Reconeguda internacionalment, la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) és una universitat *en línia*, nascuda a partir de la societat del coneixement. La UOC ofereix un aprenentatge centrat en l'estudiant amb els avantatges d'uns estudis personalitzats, flexibilitat, accessibilitat i col·laboració. La UOC és líder i agent innovador en l'aprenentatge basat en les TIC, i un indicador de referència per la qualitat de la seva investigació i el seu treball acadèmic.

La UOC és una universitat sensible a la diversitat del seu entorn i compromesa amb la capacitat de l'educació i la cultura per dur a terme el canvi social. Té una forta presència internacional, forja aliances amb universitats i institucions de recerca de diferents països, i també està compromesa amb la promoció dels negocis i les activitats empresarials mitjançant projectes locals i amb socis internacionals.

La missió de la UOC és proporcionar a les persones un aprenentatge durador i oportunitats educatives, ajudant-les a cobrir les seves necessitats d'aprenentatge i proporcionar un accés complet al coneixement, més enllà i per sobre de la planificació habitual i les restriccions d'espai.

La UOC incorpora professorat que ofereix una educació universitària de qualitat i promou una educació innovadora que permet l'aprenentatge personalitzat, un lideratge tecnològic que facilita la interacció i el treball en col·laboració, una investigació acadèmica sobre la societat de la informació i l'aprenentatge virtual (*e-learning*), i la difusió del coneixement.

Programes

El curs 2009-2010 la UOC ofereix un total de 14 graus i 6 màsters oficials adaptats als requisits de l'espai europeu d'educació superior (EEES). L'oferta és de quatre noves titulacions adaptades a l'EEES que se sumen a l'oferta ja adaptada tant de graus (dret, humanitats i psicologia) com de màsters universitaris (educació i TIC, prevenció de riscos laborals, programari lliure i societat de la informació i el coneixement), que la UOC va posar en marxa el curs passat. Els nous graus són el grau en educació social, el grau en comunicació, el grau en informació i documentació, el grau en llengua i literatura catalanes i el grau en turisme.

Recerca IN3

L'Internet Interdisciplinary Institute (IN3) és un institut de recerca de la Universitat Oberta de Catalunya especialitzat en recerca sobre la societat en xarxa i l'economia del coneixement, així com en l'estudi de les tecnologies de xarxa i àrees específiques de programari. L'IN3 ofereix el programa de doctorat sobre la societat de la informació i el coneixement.

L'institut acull cada any professors visitants, *research fellows* i *visiting scholars*.

Dirigit pel professor Manuel Castells, aquest centre, per una banda, proporciona suport administratiu a tota la recerca acadèmica i científica que es desenvolupa a la universitat i, per l'altra, fomenta i lidera els àmbits de recerca que la institució prioritza per tal d'esdevenir un centre d'excel·lència mitjançant la gestió, el seguiment i l'impuls dels projectes.

La UOC compta amb la col·laboració i el finançament d'institucions i empreses per al desenvolupament dels seus programes de recerca. Cal destacar especialment els contractes programa amb la Generalitat de Catalunya i el Ministeri de Ciència i Tecnologia, les aportacions de la Unió Europea, i les càtedres d'investigació finançades per empreses com IBM, la Caixa o Telefónica, entre d'altres.

eLC

L'eLearn Center (eLC) és un centre de recerca, innovació i formació en *e-learning*, dedicat especialment a l'ensenyament superior i a la formació al llarg de la vida. Les finalitats principals de l'eLC són contribuir a la recerca i la innovació en l'ús de les tecnologies per a l'aprenentatge i la formació; impulsar bones pràctiques d'ensenyament, basades en l'ús de les TIC, que millorin els processos d'ensenyament i aprenentatge, i potenciar la formació en aprenentatge virtual per mitjà d'una oferta formativa de nivell superior (postgrau, màster i doctorat), en correspondència amb les línies de treball de l'eLC i que respongui a les necessitats de la demanda existent.

L'eLearn Center treballa en tres àmbits bàsics de l'*e-learning*: els processos d'ensenyament i aprenentatge, l'organització, gestió educativa i polítiques i els recursos tecnològics de suport a l'aprenentatge. L'aproximació a aquests àmbits es fa des de la recerca, la innovació i la formació. La recerca de l'eLC s'orienta a donar respostes multidimensionals a les problemàtiques actuals i possibles millores i evolucions de l'*e-learning* en l'ensenyament superior. En aquest primer període, 2009-2012, el programa «La dimensió temporal en l'*e-learning*» engloba temes relacionats amb els tres àmbits esmentats, tan diversos com els ritmes d'aprenentatge, la permanència dels estudiants, les tecnologies de retroacció automàtica i la sincronia.

La innovació es planteja com a transformació qualitativa de processos, recursos i serveis dedicats a l'*e-learning* i s'orienta a l'optimització dels processos d'ensenyament i aprenentatge en línia. En aquest sentit, es proposa tant la resolució de problemes específics com el progrés cap a solucions tangibles, noves i creatives que superin les actuals.

LA UOC EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS MATRICULATS*
43.249

NOMBRE DE PAS
508

NOMBRE DE PDI
200

NOMBRE DE CATEDRÀTICS
3

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA CONSOLIDATS
3

NOMBRE DE CENTRES UNIVERSITARIS
1

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ D'UNIVERSITATS I RECERCA DE CATALUNYA (UNEIX)

La Universitat de Vic (UVic), reconeguda per la Llei 5/1997, de 12 de juny, del Parlament de Catalunya, constitueix un model singular i innovador dins el sistema universitari català i en el conjunt d'universitats de l'Estat. De gestió privada, té una naturalesa pública pel fet de ser regida per la Fundació Universitària Balmes, amb majoria de representants de l'Administració local i de la Generalitat de Catalunya.

La UVic ha posat sempre un èmfasi especial en la qualitat acadèmica i la qualitat humana de la formació que ofereix, amb un projecte educatiu centrat en l'estudiant. Aquests dos principis es tradueixen en una docència de qualitat i de proximitat amb l'estudiant.

Els prop de 5.000 estudiants de títols oficials i els 4.500 de formació continuada, un nombre reduït d'estudiants per aula i la relació de proximitat entre estudiants i professors permeten desenvolupar un mètode educatiu de formació integral i aconseguir un alt índex d'inserció professional.

El Campus Internacional aglutina el conjunt d'activitats de la Universitat de Vic dirigides al públic internacional: programes de mobilitat i d'intercanvi de professorat, programes de màster i de postgrau, activitats de recerca, cursos de formació continuada i projectes de cooperació internacional.

Programes

La Universitat de Vic ofereix tots els estudis, 16 graus i 11 màsters, adaptats a l'espai europeu d'educació superior. Aquest nou marc

social i educatiu referma l'aposta decidida que la UVic ha fet sempre per la formació en llengües, entenent el multilingüisme no solament com un principi d'entesa social i de foment del diàleg intercultural, sinó també com una eina imprescindible per millorar les possibilitats d'inserció laboral dels estudiants.

Els estudis de la UVic, tant de grau com de màster, pertanyen als àmbits d'Educació, Comunicació, Empresa, Traducció i Humanitats, Enginyeries, Biociències, Salut i Benestar, i Activitat Física.

Els ensenyaments de màster poden ser d'orientació professional o investigadora i impartits tant en modalitat presencial com semipresencial. Tenen una durada d'un o dos cursos acadèmics depenent del nombre de crèdits programats.

Recerca

La Universitat de Vic és una universitat compromesa amb el desenvolupament socioeconòmic del territori de la zona d'influència local, nacional i internacional. En aquest sentit, orienta les seves polítiques de recerca

Universitat de Vic

www.uvic.cat

Àrea de Relacions Internacionals

A/e: relin@uvic.cat

C. Sagrada Família, 7
08500 Vic

A/e: info@uvic.cat

Tel.: +34 93 886 12 22

i transferència de coneixement per donar resposta a les demandes socioeconòmiques des dels àmbits de coneixement que li són propis: ciències experimentals (bioinformàtica, tecnologies digitals, alimentació i medi ambient), ciències mèdiques (activitat física i promoció de la salut), ciències humanes (estudis literaris i de gènere) i ciències socials (educació, distribució poblacional i comunicació).

L'activitat de recerca, transferència de coneixement i formació de personal investigador es porta a terme en 19 grups de recerca, que desenvolupen projectes de recerca i transferència de coneixement propis, interuniversitaris o en col·laboració amb empreses i institucions. A més, la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris i la Càtedra UNESCO «Dones, desenvolupament i cultures» col·laboren amb altres entitats realitzant activitats formatives, suport a la recerca i actuant d'agents per al desenvolupament d'activitats de difusió i de transferència de coneixement en l'àmbit social. D'altra banda, el Centre d'Estudis Interdisciplinaris de la Dona (CEID), en el qual treballen diferents departaments de la UVic,

promou activitats de formació i projectes interdisciplinaris de cooperació internacional.

Pel que fa a infraestructures de recerca i de transferència de coneixement, la UVic disposa d'un Centre d'Innovació Tecnològica SART Medi Ambient – Centre TECNIO que desenvolupa projectes de recerca aplicada i transferència de coneixement i tecnològica en col·laboració amb empreses. A més, la UVic disposa de laboratoris i plantes pilot que permeten el desenvolupament de convenis de col·laboració amb empreses del sector agroalimentari i biotecnològic. Forma part de l'entitat gestora del ParcTec Vic, constituïda per desenvolupar el futur parc tecnològic de Vic que permetrà disposar d'un espai de col·laboració entre els grups de recerca, instituts i empreses per donar solucions sostenibles.

D'altra banda, la UVic disposa d'una oficina tècnica de suport a la recerca i la transferència de coneixement i de suport a l'empresa (OTRI-OTSE) que impulsa la producció de coneixement i tecnologia i la seva transferència al teixit empresarial i social de l'entorn.

LA UVic EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS MATRICULATS*

4.748

NOMBRE DE PAS

135

NOMBRE DE PDI

551

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

0

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA CONSOLIDATS

3

NOMBRE DE CENTRES UNIVERSITARIS

6

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ D'UNIVERSITATS I RECERCA DE CATALUNYA (UNEIX)

UIC UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE CATALUNYA

La Universitat Internacional de Catalunya (UIC) és una universitat privada que proposa una formació universitària personalitzada amb una clara vocació professional. El tracte individualitzat s'aconsegueix amb un màxim de 80 alumnes per curs, oferint classes en grups reduïts i amb un professor per cada onze estudiants. El professorat, més enllà de garantir la formació acadèmica necessària, ofereix assessorament integral a l'alumnat al llarg de la seva trajectòria universitària.

La preparació de l'alumnat s'enfoca cap al que serà la seva carrera professional. L'objectiu és potenciar al màxim les seves competències per tal que puguin adaptar-se amb facilitat als nous reptes de la societat actual. Per aquest motiu, gran part del professorat procedeix de l'àmbit professional, i hi ha una estreta relació entre el món de la universitat i l'empresa.

Els convenis de la UIC amb diverses empreses permeten que l'alumnat pugui accedir a pràctiques de qualitat en organitzacions de prestigi.

A la UIC, la internacionalització de la universitat es considera com un element bàsic per a l'alumne. En aquest sentit, hi ha un 10 % d'alumnat estranger, anglès específic per a cada titulació i un extens programa d'intercanvis internacionals que assegurin una bona preparació global.

Programes

L'oferta de la UIC, de 16 titulacions, es complementa amb un centenar d'estudis de postgrau i formació contínua que permeten a l'alumnat aprofundir en la seva formació i especialitzar-se en diferents àrees de coneixement. A més, la UIC organitza una àmplia oferta d'activitats culturals, lúdiques i esportives l'objectiu de les quals és aconseguir el ple desenvolupament de la personalitat dels estudiants.

Recerca

La UIC té com a objectiu prioritari la recerca en totes les àrees del saber. És en aquest àmbit on es desenvolupa plenament el lema d'aquesta universitat: *Veritas Liberabit Vos* (la veritat us farà lliures), és a dir, l'esforç per promoure el coneixement que ens acostia al perquè més íntim de les coses ens condueix a la llibertat.

Aquest és un esforç protagonitzat per tots els professors que dediquen el seu temps a la investigació i a formar persones lliures, amb criteri, capaces de produir noves idees utilit-

Universitat Internacional de Catalunya

www.uic.es

C. Immaculada, 22
08017 Barcelona

A/l: www.uic.es/contacte
Tel.: +34 93 254 18 00 / +34 93 504 20 00

LA UIC EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

4.466

NOMBRE DE PAS

162

NOMBRE DE PDI

265

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

5

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

1

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

5

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

UAO

UNIVERSITAT ABAT OLIBA CEU

La Universitat Abat Oliba CEU (UAO) és una entitat d'inspiració cristiana, basada en l'ideari de l'Associació Catòlica de Propagandistes i en el Magisteri de l'Església Catòlica. En coherència amb aquesta identitat, assumeix com a pròpia la constitució Ex Corde Ecclesiae, promulgada per Joan Pau II. La universitat es constitueix com a comunitat acadèmica consagrada a la recerca, l'ensenyament i la formació integral dels estudiants.

L'assoliment d'aquests objectius implica, en primer terme, una relació personal entre el professor i l'alumne, amb una atenció particular a les tutories dirigides a l'orientació acadèmica i professional dels estudiants. Els grups docents són també reduïts, amb una mitjana de 40 alumnes per grup. La UAO va dissenyar els seus plans d'estudi el 2003 amb vistes a l'espai europeu d'educació superior, i des d'aleshores desenvolupa els seus mètodes de docència (llicions, seminaris i tallers) i avaluació (avaluació continuada) abans i tot que s'instaurés el Pla Bolonya. Aquesta circumstància ha facilitat molt especialment la implementació dels nous plans d'estudi en què la universitat tenia, per tant, una experiència consolidada.

Les càtedres i els instituts de recerca permeten, d'altra banda, que l'estudiant es formi en un entorn d'estudi que no li és aliè. Els instituts organitzen semestralment seminaris de professors i professores i alumnes que complementen la formació de l'alumne i que faciliten la integració de l'estudiant en la comunitat acadèmica, així com el seu aprofundiment en matèries o punts que els mateixos alumnes solen seleccionar.

També la dimensió pràctica és una característica pròpia de la universitat: s'aconsegueix un elevat nivell en les pràctiques, també internacionals, mitjançant el seguiment i l'avaluació permanent de l'activitat, per tutors de la universitat i de les més prestigioses entitats del món empresarial català. Els estudis de l'Observatori Laboral de la UAO i l'especialització del Servei de Pràctiques i Ocupació en permeten una bona planificació i l'adequació als interessos específics dels estudiants.

La Universitat Abat Oliba CEU desenvolupa, a més, una intensa activitat de caràcter internacional. Semestralment assisteixen a les seves aules nombrosos alumnes europeus, nord-americans i d'altres països, matriculats a la universitat o fruit dels convenis amb universitats estrangeres. El desenvolupament de graus amb alta incidència d'hores lectives en anglès es presenta, a més, com un factor decisiu en aquesta direcció, juntament amb l'àmplia oferta de pràctiques internacionals.

El campus central, a la zona alta de la ciutat de Barcelona, està presidit per l'Aula Magna, edifici característic del modernisme català construït l'any 1925.

Universitat Abat Oliba CEU
www.uao.es

C. Bellesguard, 30
08022 Barcelona

A/e: info@uao.es
Tel.: +34 93 254 09 00

Programes

La UAO ofereix estudis de grau en psicologia, dret, direcció d'empreses, educació infantil, màrqueting i direcció comercial, periodisme, publicitat i relacions públiques, màsters en gestió administrativa i estudis humanístics i socials. L'oferta de doctorat inclou humanitats i ciències socials i estudis tomistes.

Recerca

La recerca a la Universitat Abat Oliba CEU està ordenada entorn de l'àmbit de les humanitats i les ciències socials. Les línies de recerca preferents són diverses tot i que destaquen les que pertanyen a les diferents entitats de la universitat dedicades principalment a la recerca: la Càtedra d'Economia Solidària, la Càtedra d'Empresa Familiar, la Càtedra Gift & Task de Bioètica i Dret, l'Institut del Capital Social (INCAS), l'Institut de Disciplines i Estudis Ambientals (IDEA) i l'Observatori Laboral; i també hi ha dos nous observatoris en fase de constitució.

A més, cada departament treballa de manera mancomunada en les seves pròpies línies de recerca, que nodreixen la docència i la recerca, principalment en l'àmbit del postgrau i del doctorat. Les línies de recerca més rellevants a la UAO CEU són la que treballa en l'àmbit de l'economia solidària (Càtedra d'Economia Solidària) i la que estudia el concepte de persona i la situació actual de despersonalització en la nostra societat (Departament d'Humanitats). Recentment s'ha implantat el màster en Recerca d'estudis humanístics i socials, que disposa el doctorat de manera multidisciplinària i on reverteixen les principals línies de

recerca. D'altra banda, un programa específic de doctorat, vinculat a una línia preferent de recerca del Departament d'Humanitats, és el doctorat en Estudis tomistes.

Però també cal destacar la presència de les línies de recerca a les acaballes del primer cicle d'ensenyament superior; des de fa anys tots els estudiants de la universitat elaboren un treball de fi de grau, que s'emmarca en alguna de les línies de recerca. Un altre aspecte que cal considerar és la intensa col·laboració amb les altres universitats del grup CEU —Universidad CEU San Pablo i Universidad CEU Cardenal Herrera—; això permet, igualment, un enfortiment de l'activitat investigadora a la UAO, sobretot en la participació en grups de recerca consolidats. A més del finançament públic que reben aquests grups de recerca, cal fer esment del finançament privat que arriba, principalment, del Banc Santander i que permet l'enfortiment progressiu de grups emergents precompetitius; així, en aquest darrer any han estat constituïts deu grups nous d'àmbits molt diversos, que treballen per consolidar-se.

LA UAO EN XIFRES (CURS 2008-2009)

NOMBRE D'ESTUDIANTS
MATRICULATS*

1.729

NOMBRE DE PAS

55

NOMBRE DE PDI

169

NOMBRE DE CATEDRÀTICS

3

NOMBRE DE GRUPS DE RECERCA
CONSOLIDATS

0

NOMBRE DE CENTRES
UNIVERSITARIS

2

* Total que inclou matriculats en diplomatures, llicenciatures, estudis de grau i de màster (centres integrats, titulacions homologades).

FONT: SISTEMA D'INFORMACIÓ
D'UNIVERSITATS I RECERCA
DE CATALUNYA (UNEIX)

www.gencat.cat/universitats
www.estudiaracatalunya.org

Universitats públiques

UNIVERSITAT DE BARCELONA
www.ub.edu

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
www.uab.cat

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA-BARCELONATECH
www.barcelonatech.upc.edu

UNIVERSITAT POMPEU FABRA
www.upf.edu

UNIVERSITAT DE LLEIDA
www.udl.cat

UNIVERSITAT DE GIRONA
www.udg.edu

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
www.urv.cat

Universitat virtual

UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA
www.uoc.edu

Universitats privades

UNIVERSITAT RAMON LLULL
www.url.edu

UNIVERSITAT DE VIC
www.uvic.cat

UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE CATALUNYA
www.uic.es

UNIVERSITAT ABAT OLIBA CEU
www.uao.es

TALÈNCIA
www.talencia.cat

RECERCA EN ACCIÓ
www.recercaenaccio.cat

ICREA - INSTITUCIÓ CATALANA DE RECERCA I ESTUDIS AVANÇATS
www.icrea.cat

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació, Universitats i Empresa
Comissionat per a Universitats i Recerca
Consell Interuniversitari de Catalunya

Tiratge: 2.000

Edició: abril del 2010

Dipòsit legal: B.20562-2010

Disseny i maquetació: Solucions Gràfiques i Editorials, SL

Impressió: Jiménez Godoy, SA

Coordinació de l'edició: Oficina del Consell Interuniversitari de Catalunya

Fotografies de Catalunya cedides per: Direcció General de Patrimoni Cultural (autors: Anna Busom, Casa Batlló; Bob Masters, Sant Climent de Taüll i MACBA; Norto Méndez, torre Agbar; Albert Sierra, Palau de la Música Catalana i MACBA), Direcció General de Difusió Corporativa (autor: Jordi Pareto, Cadaqués), Parc Natural del Delta de l'Ebre - Dept. de Medi Ambient i Habitatge (autor: Mariano Cebolla, platja del delta de l'Ebre), Patronat de la Muntanya de Montserrat (autor: Ricardo de la Riba, Montserrat)

Fotografies universitats: Jordi Play

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa
**Comissionat per a Universitats
i Recerca**